

Sprawozdanie z działalności Muzeum Ziemi Szubińskiej
im. Zenona Erdmanna
od 1.01.2014 r. do 31.12.2014 r.

1. Wystawy i ekspozycje

- 1) W 2014 r. czynne były w Muzeum ekspozycje stałe:
  - (1) *Sędziwój z Szubina i jego zamek*,
  - (2) *Powstanie Wielkopolskie na ziemi szubińskiej*,
  - (3) *Związek Harcerstwa Polskiego na ziemi szubińskiej* – nowa aranżacja ekspozycji,
  - (4) *II wojna światowa i obozy jenieckie* – częściowo nowa aranżacja ekspozycji,
  - (5) *Kultura materialna Pałuk* – częściowo nowa aranżacja ekspozycji w oparciu o nabytki.

- 2) Wystawy plenerowe na rynku w Szubinie:
  - (1) ***Twarze Powstania Wielkopolskiego***. Wystawa współfinansowana ze środków unijnych. Luty-marzec 2014 r.
  - (2) ***Światła Kosmosu***. Wystawa ze środków własnych. Maj-czerwiec 2014 r.
  - (3) ***Pod Sommą, Tannenbergiem, Marną i Verdun... Mój pradziadek w okopach I wojny światowej 1914-1918. Wystawa z okazji 100. rocznicy wybuchu I wojny światowej***. Lipiec-sierpień 2014 r.
  - (4) ***Czas wojny. Wystawa związana z 75. rocznicą wybuchu II wojny światowej***. Wystawa współfinansowana ze środków unijnych. Październik-listopad 2014 r.
  - (5) ***Szubin to brzmi dumnie. Wystawa związana z 650. rocznicą powstania miasta Szubina***. Wystawa współfinansowana ze środków unijnych. Listopad-grudzień 2014 r.

- 3) W wyżej wymienionym czasie w Muzeum zaoferowano następujące ekspozycje czasowe:
  - (1) Wystawa pt. ***Twarze Powstania Wielkopolskiego***. Wystawa ze środków unijnych na bazie zbiorów własnych oraz kolekcjonerów i instytucji z regionu. Styczeń 2014 r.
  - (2) Wystawa pt. ***Śladami Ułańskiej Tradycji***. Wystawa wypożyczona od Ochotniczego Reprezentacyjnego Oddziału Ułanów Miasta Poznania w barwach 15. Pułku Ułanów Poznańskich. Styczeń-luty 2014 r.
  - (3) Wystawa pt. ***Marian Kadow (1925-2012)***. Wystawa na bazie zbiorów własnych powstałych z darowizny rodziny zmarłego. Styczeń 2014 r.
  - (4) Wystawa prac nagrodzonych i wyróżnionych w ramach wojewódzkiego etapu XVI Ogólnopolskiego Konkursu Plastycznego pt. ***Zapobiegajmy pożarom***. Styczeń-luty 2014 r.
  - (5) Wystawa pt. ***5. Wileńska Brygada Armii Krajowej na Pomorzu***. Wystawa w ramach upamiętnienia Żołnierzy Wyklętych, wypożyczona z Instytutu Pamięci Narodowej w Bydgoszczy. Luty-marzec 2014 r.

- (6) Wystawa pt. **Historia Policji** ze zbiorów kolekcjonerów Piotra Fiałkowskiego i Macieja Kaczmarka. Wystawa zgromadziła służby mundurowe z regionu na czele z komendantem wojewódzkim. Wystawie towarzyszył pokaz samochodów milicyjnych i policyjnych takich jak: *nysa* i *polonez*, do których można było wsiąść. Marzec-kwiecień 2014 r.
  - (7) Wystawa pt. **Papalia w muzealnych zbiorach**. Wystawa na bazie zbiorów własnych i depozytów. Kwiecień-maj 2014 r.
  - (8) Wystawa pt. **Światła Kosmosu** zrealizowana we współpracy z Pałucko-Pomorskim Stowarzyszeniem Ekologicznym. Kwiecień 2014 r.
  - (9) Wystawa prac pokonkursowych nagrodzonych i wyróżnionych w konkursie plastycznym pt. **Zabytki mojej okolicy** dla szkół podstawowych, który był współorganizowany przez Muzeum. Maj 2014 r.
  - (10) Wystawa zbiorowa z okazji 5-lecia istnienia Galerii Sztuki Korytarzyk. Maj-czerwiec 2014 r.
  - (11) Wystawa prac artystów zawodowych z powiatów nakielskiego, raciborskiego, Elbe-Elster i Markischer Kreis. Wystawa zorganizowana we współpracy z powiatem nakielskim. Czerwiec-lipiec 2014 r.
  - (12) **Pod Sommą, Tannenbergiem, Marną i Verdun... Mój pradziadek w okopach I wojny światowej 1914-1918. Wystawa z okazji 100. rocznicy wybuchu I wojny światowej**. Wystawa współfinansowana ze środków unijnych na bazie zbiorów własnych, a także będąca pokłosiem apelu do mieszkańców, by udostępniali zdjęcia i dokumenty z domowych archiwów. Czerwiec-lipiec, listopad 2014 r.
  - (13) **Astrożarty Jacka D. Rysunki autorstwa astronoma Jacka Drązkowskiego**. Wystawa wypożyczona z Centrum Hewelianum w Gdańsku. Lipiec-sierpień 2014 r.
  - (14) **Czas wojny. Wystawa związana z 75. rocznicą wybuchu II wojny światowej**. Wystawa współfinansowana ze środków unijnych na bazie zbiorów własnych. Wrzesień-październik 2014 r.
  - (15) Wystawa pt. **Na pałacowym szlaku Krajny i Pałuk. Wystawa na bazie zbiorów własnych** we współpracy z Akcją Katolicką w Słupach. Wrzesień 2014 r.
  - (16) Wystawa prac powstałych w ramach **Tygodnia Pokoju Anny Frank w Bergen**. Wystawa we współpracy z I Liceum Ogólnokształcącym w Szubinie. Wrzesień-grudzień 2014 r.
  - (17) Wystawa **Kontener** na bazie prac plastycznych uczniów Państwowego Zespołu Szkół Plastycznych w Bydgoszczy. Koordynatorem wystawy był Paweł Pietroń z Szubina. Październik 2014 r.
  - (18) **Szubin to brzmi dumnie. Wystawa związana z 650. rocznicą powstania miasta Szubina**. Wystawa współfinansowana ze środków unijnych. Październik-listopad 2014 r.
  - (19) Święto Bożego Narodzenia w tradycji polskiej. Grudzień 2014 r.
- 4) Wystawy z zasobów Muzeum Ziemi Szubińskiej, a odbywające się poza siedzibą naszej placówki:
- (1) Wystawa ze zbiorów Muzeum pt. **Szlakiem Powstania Wielkopolskiego** prezentowana była w Mroczy w ramach tamtejszych obchodów

rocznicowych. Wystawa na bazie zbiorów własnych z okazji 95. rocznicy Powstania Wielkopolskiego prezentowana była w styczniu.

- (2) Szubińskie Muzeum udostępniło eksponaty etnograficzne na ekspozycję w Muzeum Ziemi Krajeńskiej w Nakle n. Notecią i Szkole Podstawowej nr 1 w Szubinie.
- (3) Wystawa ze zbiorów Muzeum pt. **Szlakiem Powstania Wielkopolskiego** prezentowana była podczas obchodów z okazji 95. rocznicy Powstania Wielkopolskiego w Rynarzewie i Murowańcu.
- (4) Muzeum udostępniło eksponaty na wystawę związaną z 95. rocznicą Policji Państwowej w Sępolnie Krajeńskim i Bydgoszczy.

2. Uroczystości i spotkania okolicznościowe

- 1) 11.01.2014 r. Muzeum współorganizowało uroczystość 95. rocznicy Powstania Wielkopolskiego 1918-1919. Podczas uroczystości wręczono 5 odznak i 2 srebrne Medale Opiekuna Miejsc Pamięci Narodowej za szczególne zasługi na polu dbania o nasze dziedzictwo narodowe.
- 2) 2.02.2014 r. z okazji wyzwolenia Szubina w Muzeum z okolicznościowym koncertem wystąpił Chór im. św. Jana Pawła II pod kierunkiem prof. Elżbiety Szubertowskiej.
- 3) 27.04.2014 r. w Muzeum odbyła się wieczornica pt. **Ojciec Święty Jan Paweł II – bezcenny, zobowiązujący dar od Boga**. Muzeum było współorganizatorem tej uroczystości.
- 1) 1.05.2014 r. w Muzeum odbyły się Powiatowe Obchody Dnia Strażaka. Muzeum było współorganizatorem święta.
- 4) 6.06.2014 r. odbyło się spotkanie z okazji rocznicy wyborów 4 czerwca 1989 r.
- 5) 1.09.2014 r. Muzeum koordynowało szubińskie obchody upamiętniające dzień wybuchu II wojny światowej, które odbyły się na cmentarzu parafialnym. Na jednej z alejek cmentarnych na sztalugach udostępniono wystawę pt. **Czas wojny**.
- 6) 17.09.2014 r. Muzeum upamiętniło 17.09.2014 r. filmem edukacyjnym z zasobów Instytutu Pamięci Narodowej pt. **Marsz Wyzwolicielei** oraz złożeniem zniczy pod pomnikiem na placu Kościelnym.
- 7) 7 i 11 listopada Muzeum było współorganizatorem **Święta Niepodległości**. W Muzeum Ziemi Szubińskiej 8 listopada o godz. 17.00 rozpoczęła się wieczornica, na której program słowno-muzyczny zaprezentowała młodzież z Zespołu Szkół w Kowalewie.

3. Działalność naukowa, edukacyjna i społeczna Muzeum

Muzeum ma w swojej ofercie około 80 tematów lekcji muzealnych dla czterech grup wiekowych oraz dorosłych. Dodatkowe tematy lekcji realizowane są we współpracy z nauczycielami i opiekunami grup. W swojej ofercie placówka nasza ma także filmy edukacyjne własnego autorstwa oraz przekazane między innymi przez Instytut Pamięci Narodowej, z którym współpracujemy. Filmy te służą jako uzupełnienie spotkań edukacyjnych, które odbywają się w Muzeum. Muzeum realizuje także wycieczki w teren szlakiem historii miasta i gminy Szubin. Wychodząc naprzeciw zapotrzebowaniu, placówka czynna jest po wcześniejszym uzgodnieniu w dowolnej porze. Oferta naszej placówki

dostępna jest na miejscu w Muzeum lub za pośrednictwem strony internetowej. Informacje o ofercie i działalności Muzeum przekazywane są między innymi za pośrednictwem muzealnej strony, portali społecznościowych oraz strony urzędu. O aktualnych wystawach informują także plakaty w gablocie na zewnątrz budynku i na terenie miasta. Muzeum współpracuje z instytucjami i organizacjami i udostępnia salę oraz zasoby na potrzeby społeczności lokalnej.

- 2) 8 stycznia w Muzeum odbył się po raz siódmy Gminny Konkurs Wiedzy o Powstaniu Wielkopolskim, którego organizatorem była nasza placówka. W konkursie wzięły udział szkoły gimnazjalne i ponadgimnazjalne z terenu miasta i gminy Szubin.
- 3) W 2014 r. aktywną działalność prowadziło Koło Filatelistyczne. Spotkania odbywały się średnio co 1,5 miesiąca.
- 4) W 2014 r. aktywną działalność prowadził Krąg Seniorów Harcerskich. Spotkania odbywały się co miesiąc.
- 5) 31.01.2014 r. rozstrzygnięto XVI Ogólnopolski Konkurs Plastyczny pt. **Zapobiegajmy pożarom**. Szubin odwiedziły dzieci, młodzież i dorośli z całego województwa, a swoje umiejętności w programie artystycznym pokazała młodzież z Gimnazjum nr 1 pod kierunkiem Jolanty Muzalewskiej.
- 6) W 2014 r. w Muzeum odbywały się spotkania członków Towarzystwa Pamięci Powstania Wielkopolskiego Koło w Szubinie im. ks. Ludwika Sołtysińskiego.
- 7) W lutym dyrektor Muzeum brała udział w pracach jury 12. Konkursu Recytatorskiego w Rynarzewie.
- 8) W ramach przygotowań do jubileuszu miasta 21.01.2014 r. odbyło się w Muzeum spotkanie Zespołu Roboczego - Historycy.
- 9) W czasie ferii zimowych Muzeum przygotowało zajęcia edukacyjne. Tematyka zajęć związana była z Powstaniem Wielkopolskim i sztuką Pałuk. Na zajęcia złożyły się film, gra, wystawa.
- 10) W ramach współpracy ze Szkołą Podstawową nr 1 w 2014 r. w Muzeum odbyły się szkolne uroczystości i spotkania. Były to między innymi: Dzień Dziadka i Babci, Tydzień Ekologiczny.
- 11) W ramach współpracy z Wielopoziomową Drużyną Harcerską i Gromadą Zuchową „Ogniste Pióra” w Muzeum w 2014 r. odbywały się uroczystości i spotkania. Takie jak Dzień Myśli Braterskiej, Wigilia, podsumowanie projektu realizowanego przez dzieci i młodzież pt. „Rycerskie zuchy z Szubina”.
- 12) W marcu w Muzeum odbyły się projekcje filmu z zasobów Instytutu Pamięci Narodowej pt. **Inka**. Film pokazano w ramach Narodowego Dnia Pamięci Żołnierzy Wyklętych. Projekcje przygotowano w godzinach popołudniowych dla mieszkańców oraz dla grup zorganizowanych w godzinach funkcjonowania placówki.
- 13) 7.03.2014 r. w ramach Narodowego Dnia Pamięci Żołnierzy Wyklętych odbyło się spotkanie z **dr Alicją Paczoske-Hauke** o losie żołnierzy niezłomnych na naszym terenie.
- 14) W ramach współpracy z Samorządowym Przedszkolem nr 3 w 2014 r. w Muzeum odbyły się przedszkolne uroczystości i spotkania.
- 15) 6 marca w Muzeum odbył się I Przegląd Wierszy Logopedycznych zorganizowany przez Powiatową Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną w Nakle nad Notecią Filia w Szubinie, Zespół Szkół Specjalnych w Szubinie we

- współpracy z Muzeum Ziemi Szubińskiej.
- 16) 14 marca w Muzeum odbył się VII Rejonowy Konkurs Wiedzy o Kościołach, który zorganizowany został przez Gimnazjum nr 1 i Zespół Szkół w Szubinie, a Muzeum było współorganizatorem konkursu.
  - 17) 3 kwietnia w Muzeum odbyło się w ramach wystawy astrofotografii spotkanie z **dr. hab. Maciejem Mikołajewskim** z Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu połączone z pokazem multimedialnym o astronomii pt. **Życie - cudowne dziecko kosmosu.**
  - 18) 2 kwietnia w Muzeum odbyła się debata Młodzieżowej Rady Miejskiej. W Muzeum odbyły się także dwa posiedzenia sesyjne Młodzieżowej Rady Miejskiej.
  - 19) 7 maja w Muzeum odbył się wykład **dr. Tomasza Kawskiego** z Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy pt. *Mniejszość żydowska w Szubinie na przestrzeni wieków.*
  - 20) 30 maja Muzeum było partnerem I Liceum Ogólnokształcącego w ramach konkursu na prezentację multimedialną o tematyce historycznej.
  - 21) 12 maja Szubin odwiedziła delegacja Francji w związku z istnieniem na terenie miasta w czasach II wojny światowej obozu jenieckiego, w którym Niemcy więzili francuskich oficerów.
  - 22) 25 maja odbyło się spotkanie w ramach projektu Akcji Katolickiej w Słupach pt. **Na pałacowym szlaku.**
  - 23) 31 maja odbył się **II Rajd Szlakiem Powstania Wielkopolskiego.** Muzeum było partnerem w projekcie rajdu. W ramach projektu ukazał się folder na temat szlaku im. Ignacego Mielżyńskiego i seria 7 kart pocztowych na temat miejsc pamięci narodowej związanych z tematem powstania, które znajdują się na terenie powiatu.
  - 24) 14 maja odbył się VIII Konkurs Wiedzy o Mieście i Gminie Szubin dla uczniów szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych.
  - 25) 15 maja odbyło się podsumowanie i wernisaż prac V konkursu plastycznego.
  - 26) W czerwcu odbyło się spotkanie z piłkarzami Zawiszy Bydgoszcz. Na spotkaniu można było zobaczyć puchar zdobyty przez drużynę i zadać pytanie piłkarzom.
  - 27) 16 czerwca przeprowadzone zostały warsztaty rękodzielnicze prowadzone przez Małgorzatę Bołka. Muzeum było partnerem w projekcie, którego podsumowanie odbyło się 17 czerwca w Muzeum pt. **Gala Pałucka.**
  - 28) 15 września w ramach XVI Dni Kultury Chrześcijańskiej odbyło się spotkanie pt. **Sekrety miłości.**
  - 29) W październiku Muzeum przygotowało akcję edukacyjną pt. **Zapal znicz pamięci.** Podczas spotkań z dziećmi i młodzieżą mówiono o tym, co to jest pamięć, o poległych i zmarłych bohaterach. Akcja obejmowała poznanie cmentarza w Szubinie przez pryzmat historii naszej małej ojczyzny.
  - 30) 4 października w Muzeum odbyły się gminne eliminacje do Ogólnopolskiego Turnieju Wiedzy Pożarniczej oraz podsumowanie gminnego etapu konkursu plastycznego pt. **Zapobiegajmy pożarom.**
  - 31) 29 października w ramach upamiętnienia osoby ks. Jerzego Popiełuszki w rocznicę śmierci odbyła się w Muzeum projekcja filmu pt. **Jestem gotowy na wszystko** autorstwa Pawła Woldana. Film udostępniony został przez Instytut

- Pamięci Narodowej.
- 32) 30 października odbył się w Muzeum Gminny Konkurs Wiedzy o Poczcie Polskiej, a na podsumowanie wystąpił zespół *Ingenium* pod kierunkiem Jolanty Muzalewskiej. Muzeum było współorganizatorem konkursu.
  - 33) 6 listopada w Muzeum odbyła się konferencja logopedyczna pt. **Wspomaganie rozwoju dziecka z zaburzoną komunikacją językową.**
  - 34) 26 listopada odbył się konkurs wiedzy o wyposażeniu kościoła dla uczniów szkół gimnazjalnych.
  - 35) 4 grudnia odbył się w Muzeum jubileusz 10-lecia istnienia Warsztatów Terapii Zajęciowej „Pelikan” w Szubinie.
  - 36) 11 grudnia w Muzeum odbyło się spotkanie młodzieży z **Jackiem Zieliniewiczem**, więźniem obozu KL Auschwitz. W spotkaniu uczestniczyła młodzież gimnazjalna.
  - 37) 12 grudnia ZNP w Szubinie zorganizowało w Muzeum koncert chóru Nadzieja z Nakła.
  - 38) 13 grudnia odbył się w Muzeum jubileusz 15-lecia istnienia Akcji Katolickiej w Szubinie.
  - 39) Muzeum zaangażowało się w akcję **27 grudnia. Powstanie Wielkopolskie w smartfonie.**
  - 40) W 2014 r. Muzeum było partnerem w projekcie pt. **365 zdjęć** koordynowanym przez Pawła Pietronia.
  - 41) W okresie przed świętami Wielkanocy i Bożego Narodzenia w Muzeum odbywały się popołudniowe zajęcia dla grup pt. **Po godzinach.** Dotyczyły one polskiej tradycji świątecznej i połączone były z zajęciami plastycznymi.
  - 42) W placówce odbyły się sesje Rady Miejskiej w Szubinie, jubileusze małżeńskie, zaprzysiężenia radnych, burmistrza, posiedzenia komisji itp.
  - 43) W ramach współpracy z organizacjami z terenu miasta i gminy Muzeum bezpłatnie udostępniało aulę na cele statutowe tych organizacji.
  - 44) Dyrektor placówki brał udział w pracach zespołu związanego z promocją miasta przy Urzędzie Miejskim w Szubinie.

4. Publikacje

- 1) W ramach współpracy z Gminą Kcynia Muzeum Ziemi Szubińskiej było partnerem w projekcie pt. **Gmina Kcynia – wczoraj i dziś.** Efektem współpracy było wydanie przez Gminę Kcynia albumu z wykorzystaniem części zbiorów szubińskiego Muzeum, które dotyczą tej miejscowości.
- 2) W ramach realizacji projektu unijnego do wystaw Muzeum wydało cztery bezpłatne foldery. Tytuły: **Twarze Powstania Wielkopolskiego; Pod Sommą, Tannenbergiem, Marną i Verdun... Mój pradziadek w okopach I wojny światowej 1914-1918. Wystawa z okazji 100. rocznicy wybuchu I wojny światowej; Czas wojny. Wystawa związana z 75. rocznicą wybuchu II wojny światowej; Szubin to brzmi dumnie. Wystawa związana z 650. rocznicą powstania miasta Szubina.**

Zwiedzający i korzystający ze zbiorów:

- 1) Od stycznia do grudnia 2014 r. łącznie placówkę odwiedziło 6870 osób. Byli to zwiedzający, uczestnicy spotkań i prelekcji, lekcji muzealnych, konkursów,

korzystający z materiałów zgromadzonych w archiwum Muzeum. Do liczby tej nie włączono uczestników spotkań związanych między innymi z funkcjonowaniem samorządu.

- 2) W wyżej wymienionym czasie ze zbiorów Muzeum do celów naukowych w dalszym ciągu korzystała młodzież szkolna, studenci, miłośnicy historii, dziennikarze.
- 3) Dwóch studentów Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy odbywało w Muzeum praktyki zawodowe.
- 4) Muzeum ma swoje strony internetowe, na których zawarte są informacje o działalności Muzeum, a także za pośrednictwem której wymieniane zostają informacje z miłośnikami ziemi szubińskiej z kraju i zagranicy. Muzeum prowadzi także strony za pośrednictwem portali społecznościowych. Nazwy stron:
  - www.muzeum@szubin.net
  - www.powstanie.szubin.net
  - www.bip.muzeum.szubin.net
- 5) Systematycznie informacje dotyczące Muzeum i także wydarzeń lokalnych umieszczane są na portalu www.szubin.pl.

5. 6. Inwentaryzacja i gromadzenie dóbr kultury

Zbiory Muzeum wynoszą 34.185 pozycje, które zinwentaryzowano w trzech działach: Sztuka, Etnografia, Historia. Ostatni dział Historia podzielono na księgi: Historia, Archiwalia, Fotografia, Księgozbiór. Najliczniejszy jest zbiór archiwaliów, na który składają się: czasopisma, dokumenty osobiste, kroniki, akta urzędowe administracji, dokumenty związane z działalnością organizacji i instytucji, filatelistyka, filumenistyka i inne. Zbiory gromadzone są poprzez darowizny i zakupy. W 2014 r. tymi drogami nabyto 95 sztuk. W 2014 r. przeprowadzono inwentaryzację zbiorów, która nie wykazała braków.

Szubin, 26.01.2015 r.